

ուր կը ցուցուի թէ եղջերուի հասած ձագ մը, պղպղտ ալքերով եղնորդ մը, ամէն տարի ինքնամատոյց կ'ներթար սուրբին զամբարանին վրայ կատաղեցունած մատուռի մը գուռով, զոնկերու համար: Սիրտին սրուակը պէտք է կտորել յոժար և դիտակէց սիրով, պէտք է կտորել՝ ոչնչացնել սրուակը, իւրը թագիլու համար, պէտք է պատարաստ ըլլալ ի հարկին զոնկերու մարմինին կեանքը, արժեքներու համար հողին:

4. Նկարին ամենէն լսեծ դիժը պատմուածքին վերջին տողին մէջ է սակայն. «Եւ տունն լի եղև ի հետոյ իւղովն» (== տունը լեցուեցաւ իւղին բուրուովը), ներկանիւնէն շատերը, գուցէ և ամէնքը, երբ կտորած շինին պարունակուած թանկ ինչ թանկ արժէք ունենալու զգացին աւեր հոտէն, պահ մը առաքուեցան նիւթական մը տահազութիւններէ. հայիւնի և իտէալիս կուսին էր որ րոպէ մը խլրտեցաւ ամենուն իբր թէ խլղճին մէջ, Բայց հող չէ որ պիտի ուղէի կանգ առնել ետ. նիւթին զգացումը երբ է որ չէ պղտորած ամենէն բարձր ու արհեստական մոտածումը: Ես պիտի փափաքեի մոտենալու աւելի կարեւոր կէտ մը. ամէնքը զգացան, և խօսքով կամ լռելեւան կատարեցան թէ արդարև որքան պատուական, որքան ընտիր ենդուկ մննէ թմբիտան յայդ իւղը: Ամենուն զգայութիւններէն ներս թափանցեց ճնուծեան ամենին թթամ և մաքուր զօրութիւններէն եկած առողջ, նորոգող և կազդուրել տպաւորութեան մը զգացումը. կոտորած սրուակն և անոր պարունակած իւղին բուն զընահատութիւնը:

Պատկերին բարոյականը, այսինքն անկէ մեղի դալիք բուն դասը հո՛ս է մանաւանդ: Անգորտ է մեր սիրտին, այսինքն մեր անձին ու կեանքին նուիրումը, եթէ այդ նուիրումը խաղաղութեան, միութնութեան և նորոգուած կեանքի աղբիւրութիւնը մը պիտի չկարենայ սփռել իր շուրջը: Երբ կ'ըսենք նուիրուի Աստուծոյ, պէտք է հասկնալ նուիրուի ընկերին՝ մարդկութեան բարւոյն: Որքան ալ մեծ և բարձր լինի կեանքի մը արժէքը, զայն նուիրելով Աստուծոյ, բան մը աւելցուցած չենք ըլլալ անոր անկարծադան մեծութեան և սրբութեան վրայ: Աստուծոյ կամքը և քրիստոնէական կրօնի և բարոյականի պահանջն այն է որ մենք նուիրուինք, Աստուծոյ ճամբով՝ Աստուծոյ սրբով, ընկերին բարւոյն: Այդ բարիքին մէջ է Աստուծոյ փառքը: Աստուծոյ սոխըղորակն հայրութիւնը կը փառաւորուի համամարդկային եղբայրութեան իրականութեան մէջ:

Տունը լեցուեցաւ իւղին անոյշ հոտէն. աշխարհ է տունը, որ պէտք է լեցունի Աստուծոյ նուիրումը կեանքին բարի աղբիւրութիւնովը. ու մենք դիտենք թէ քանի՞ քանի անգամներ և ինչպէս այսօրինակ սրբաբար աղբիւրութիւններով համակուեցաւ և այժմ իսկ համակուած է ամբողջ աշխարհ և մարդկութիւնը: Յիսուսի խորանին պատուանդանին առջև ինկած կեանքեր, անդին սրուակներ՝ լի անհուն անուշահոտու-

թեամբ, ինչպէս համազարեւեցին ամբողջ մարդկութիւնը՝ իրենց ազգած զմայլանքովը. ո՞վ չէ զգացած ու չգիտեր, Ստեփաննոսներու, Պողոսներու, Լուսաւորիկի, Սահակի և Մեհարդի, Ներոնիմոսի, Օգոստինոսներու մաքուր և առաքինազոր զեանքերուն, համբաւին և յիշատակին յառաջացուցած բարի արդիւնքները մարդիկ հոգեկան երջանկութեան և ընկերային խաղաղութեան դաշտին մէջ. ու հողի որ զարգացումի և շինութեան, բարոյական վերականգնումի և հաստատութեան ամէն մէկ քայլափոխը զօր մարդկութիւնը, ինչ որ ալ ըլլայ, կ'առնէ ինքնապէս ամէն օր քիչ մը, ամէնքն ալ արդիւնք չին միւթէ սուրբ, մեծարժէք, լեցուն, ինքնակամօրէն նուիրում, յաճախ անանուն կամ անձուօթ կեանքերու առթած ներշնչութեան, այսինքն հոգեկան բուրումներուն, սրտեցմով լի է անա միշտ կեանքի բարոյական մթնոլորտը:

Անձն իմ, կտորէ՛ մարմնիդ սրուակը իր ստեղծութեան վրայ, եթէ հողիդ, որ անոր մէջ է տաղաւարուած, վտառ՝ ետ թէ շինիլ աղբիւրութիւն մը պիտի կարենայ ունենալ աննշուն վրայ: Թո՛ղ ամէնքը բուն քեզի համար. շինիլ թափաւել է անուն քո՛ւ. դուն ընդունէ՛ այդ բարի վկայութիւնը ո՛չ թէ իբրև փառքի փառք մը քեզի, այլ իբրև Աստուծոյ եղած արժանի ընծայաբերութեան մը յայտնութիւնը:

Եթէ ամէն քրիստոնեայ այսպէս խորհի ինքզինքին համար, և կարենայ այդպէս խօսիլ իր անձին, հաստացեալ եղբայրներ և քոյրեր, Աստուծոյ չառ և Որդու և Ս. Հոգւոյն անունը ամենէն օրնունած փառաբանութիւնը ընդունած կ'ըլլայ Ս. Երրորդութեան երկրպագունները. ու Աւետարանի ճշմարտութիւնը արդարև իրականացած կ'ըլլայ երկրի վրայ, յաւերժական արդարութեան ի պատիւ. ամէն:

ԱՄՏՈՑ ԱՐԵՂԱՑ

ՀԱՌԱՏԵՐԻ ՆԻ ՄՏԱՆՄԱՆ ՑՈՒՊՈՐ

Տառապաններու նմանութիւնը չ'անհետցներ տառապաններու տարբերութիւնը. ու անցանցներու նուազութիւնը միտքներն և անարմենութեան նայելովն չի ժննդէ: Միեւնոյն կրակին մէջ ասկին կը շողայ՝ քայց յարդը կ'այայի. միեւնոյն հաւառած կը ճգնէ հասկին խօսը՝ քայց դուրս կը հանէ հասիկը: Իւրը եր փորով իւրաքա խառնուելով նոյն նմացն չեն հասիկը: Այսպէս, միեւնոյն եղբայրները կը տարբեր, կը մտաւի եր սիրով մէջ կը ձուլէ առաւիթն հոգիները, եւ կը ջնջէ և կ'անցնացնէ ամբարիշտները: Այսպէս, միեւնոյն վիտեան մէջ յարդը անձո՛ք և հայտնութիւն կը ժայթկն, իսկ բարիները արդո՛ք եւ օրհնութիւն կը ցոյցն: Ենդիդր ո՛չ թէ տառապանը՝ այլ ի՛նչ սրած տառապանը վրայ է: Միեւնոյն ժամանակ որ փորով կամ բոյրեր կը խառնէ, մեկէն այնպէս անտարբերութեան կը հանէ, միւսէն՝ պատուական անուանոցներով:

Ս. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ

(Յալպա հաղպին Աստուծոյ)